

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อร. ๑๑๓/๒๕๖๗

เรื่อง การปกครองและการบริหารราชการแผ่นดิน : ราชการส่วนภูมิภาค : หมู่บ้านและตำบล

: การพ้นจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน (เมื่อนายอำเภอทำการสอบสวนข้อเท็จจริงตามที่มีการร้องเรียนว่าผู้ใหญ่บ้านมีพฤติกรรมบกพร่องในหน้าที่หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง และมีพฤติกรรมที่ส่อไปในทางไม่สุจริต โดยมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง ซึ่งได้ดำเนินการสอบปากคำบุคคลที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งรวบรวมเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีความเห็นโดยตั้งอยู่บนฐานของข้อเท็จจริงที่ได้จากการตรวจสอบ อันเป็นการใช้ดุลพินิจในการแสวงหาข้อเท็จจริงเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ แล้ว การที่นายอำเภอมีความเห็นว่ายังไม่พบพฤติกรรมที่ส่อไปในทางทุจริตหรือสร้างความเสียหายให้กับหมู่บ้าน จึงเป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมาย และการที่นายอำเภอมิได้เสนอความเห็นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อมีคำสั่งให้ผู้ใหญ่บ้านพ้นจากตำแหน่ง จึงไม่เป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติแต่อย่างใด)

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ (มาตรา ๖๕ (๓))
๒. พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ (มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง (๗))
๓. พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ (มาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง)

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นราษฎรหมู่ที่ ๕ ตำบลดอนมดแดง อำเภอดอนมดแดง จังหวัดอุบลราชธานี ได้มีหนังสือร้องเรียนต่อสำนักงานนายกรัฐมนตรี ขอให้ตรวจสอบการกระทำของนาง น. ซึ่งเป็นผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๕ โดยอ้างว่านาง น. มีพฤติกรรมบกพร่องในหน้าที่หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง กรณีนำหนังสือรับรองการทำประโยชน์ขอรับเงินช่วยเหลือน้ำท่วมโดยที่นามีจำนวนไม่ถึงตามที่แจ้งไว้ กรณีบุกรุกที่สาธารณประโยชน์ รวมทั้งกรณีการดำเนินการส่อไปในทางไม่สุจริตในโครงการยกระดับศักยภาพหมู่บ้านเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากตามแนวทางประชารัฐ และโครงการก่อสร้างโรงเรือนน้ำดื่ม ซึ่งนายอำเภอดอนมดแดง (ผู้ถูกฟ้องคดี) ได้ทำการสอบสวนข้อเท็จจริงตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานีมอบหมาย อันเป็นการดำเนินการตามนัยมาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง (๗) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ประกอบกับมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ โดยมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงในกรณีดังกล่าว ซึ่งได้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงและสรุปผลการตรวจสอบในแต่ละกรณีแล้วมีความเห็นว่า ยังไม่พบพฤติกรรมของนาง น. ที่ส่อไปในทางทุจริตหรือสร้างความเสียหายให้กับหมู่บ้าน ผู้ถูกฟ้องคดีได้พิจารณาแล้วเห็นชอบตามความเห็นที่คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงเสนอ และได้มีหนังสือแจ้งผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีและผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานีทราบ ตามลำดับ

เมื่อการที่คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงได้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงโดยสอบปากคำบุคคลฝ่ายผู้ร้องเรียน ผู้ถูกร้องเรียน คณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ คณะกรรมการเบิกจ่าย และบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งรวบรวมเอกสารหลักฐานต่าง ๆ

ที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งยังได้มีหนังสือแจ้งสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ สาขา ๘ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีโครงการสร้างโรงเรียนน้ำตม และมีความเห็นโดยตั้งอยู่บนฐานของข้อเท็จจริงที่ได้จากการตรวจสอบ เป็นการแสวงหาพยานหลักฐานทุกอย่างที่เกี่ยวข้อง รับฟังพยานหลักฐาน คำชี้แจง หรือความเห็นของพยานบุคคล ขอข้อเท็จจริงหรือความเห็นจากพยานบุคคล และขอให้ผู้ครอบครองเอกสารส่งเอกสารที่เกี่ยวข้อง อันเป็นการใช้ดุลพินิจในการแสวงหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกรณีที่มีการร้องเรียนกล่าวหา นาง น. เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ แล้ว อีกทั้งการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีดังกล่าวก็ต้องตรงตามที่ถูกฟ้องคดีได้ร้องเรียน และไม่ปรากฏว่ามีลักษณะเป็นการช่วยเหลือนาง น. ให้พ้นจากความผิดตามที่ถูกกล่าวหาว่ามีพฤติกรรมบกพร่องในหน้าที่หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านแต่อย่างใด ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีที่มีการร้องเรียนกล่าวหาและมีความเห็นว่ายังไม่พบพฤติกรรมที่ส่อไปในทางทุจริตหรือสร้างความเสียหายให้กับหมู่บ้าน จึงเป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมาย และเมื่อได้วินิจฉัยแล้วว่าการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงและมีความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีดังกล่าวชอบด้วยกฎหมาย การที่ผู้ถูกฟ้องคดีมิได้เสนอความเห็นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานีเพื่อมีคำสั่งให้นาง น. พ้นจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน จึงไม่เป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ

คำสำคัญ : การปกครอง/การบริหารราชการแผ่นดิน/ราชการส่วนภูมิภาค/หมู่บ้านและตำบล/
การพ้นจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน/การทุจริตต่อหน้าที่ราชการ/บกพร่องในหน้าที่/ประพฤติตน
ไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง/ผู้ว่าราชการจังหวัด/นายอำเภอ/ละเลยต่อหน้าที่